

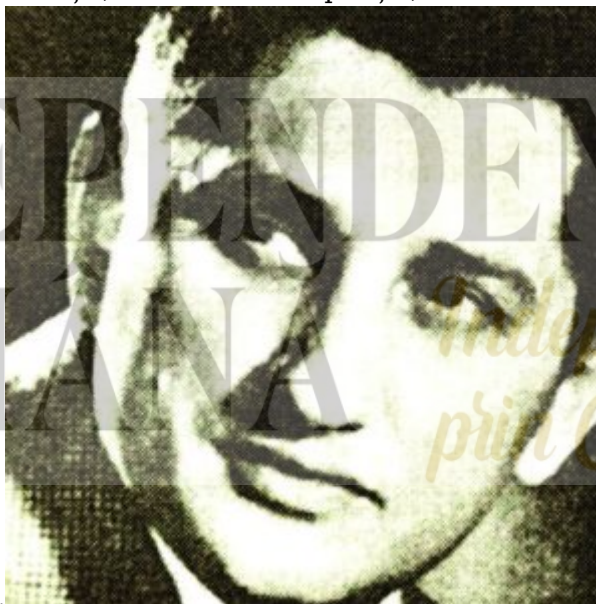
Francisc Munteanu s-a născut la 9 aprilie 1924, în comuna Vețel, județul Hunedoara într-o familie modestă. După absolvirea gimnaziului, a început de tânăr să muncească pentru câștigarea existenței, fiind ucenic la Uzinele Mecanice Reșița, ajutor la un pictor maghiar, marinar în flota comercială pe Dunăre, iar în timpul războiului, militar în armata română, de două ori prizonier (1944 și 1945). După război, în 1945 a fost angajat lucrător la cinematograful Savoy din Arad, iar între 1947-1949 a început să scrie diverse articole în presă arădeană a timpului.

Din 1954, Francisc Munteanu a devenit regizor titular la Studioul Cinematografic Buftăea, unde avea să realizeze filme de mare succes, apreciate de marele public și critica de specialitate. În anul 1959, Francisc Munteanu, a debutat ca regizor realizând filmul său de referință Valurile Dunării, cu care a câștigat Marele Premiu la Festivalul Internațional de la Karlovy Vary.

Au urmat și alte filme de succes regizate de Francisc Munteanu, cărora cineastul le-a scris și scenografia, după cum urmează: Cerul nu are gratii, La patru pași de infinit, Dincolo de barieră, Cerul începe la etajul trei, Tunelul, Cântecul mării, Dragostea începe vineri, Sfânta Tereza și diavolii, Pistruiatul, Roșcovanul, Melodii, melodii, Detașamentul Concordia, Ana și hoțul, Un petec de cer, Vara sentimentală, Duminică în familie (ultimul, în 1988). În afara acestora a scris scenarii și pentru filme românești realizate de alți regizori cunoscuți, dintre care amintim: Zilele erbinți, Petrolul, pruncul și ardelenii, Buletin de București, Căsătorie cu repetiție, Pădurea de fagi și



INDEPENDENȚA
ROMÂNIA
independența
prin Cultură



Coroana de fier (acesta din urmă în 1990).

De asemenea, marele regizor este cunoscut și ca un scriitor de prim plan al perioadei comuniste, opera sa literară cuprinzând peste 70 de volume de proză: romane, nuvele, povestiri, traduceri de cărți pentru copii etc., majoritatea tratând fapte și întâmplări inspirate din realitate. Dintre romanele sale cele mai cunoscute amintim: În orașul de pe Mureș (romanul de debut din 1951); Reîntoarcerea; Cerul începe la etajul 3; 4 zile de erbinți; Roșcovanul; Profesorul de muzică; Statuile nu răsăd niciodată sau Cont Secret (ultimul, apărut în 1993).

Atât în filme cât și în scrierile sale, Francisc Munteanu a dat viață unor personaje aieva, prezentând fapte și împrejurări de un dramatism ieșit din comun, nemăintâlnit la alți autori. Originalitatea lui constă în aceea că eroul său este un personaj controversat, cu o biografie plină de umbre și conflicte, neexistând un tip eminent pozitiv sau totalmente negativ. De-a lungul carierei sale, Francisc Munteanu a ocupat și funcții publice de răspundere, ajungând și vicepreședinte al Uniunii Cineaștilor din România.

A fost în permanență căutător de noi talente pentru cinematografie, precum tânărul Costel Băloiu, înzestrat cu calități artistice indubitabile, pe care l-a distribuit și lansat în filmele de mare succes

Pistruiatul (serial tv din 1973) și Roșcovanul (1976). În afara premiului menționat anterior, este de evidențiat și marele premiu dobândit de Francisc Munteanu în 1966, pentru filmul Tunelul (coproducție româno-sovietică). Despre acest film și regizorul său, marele actor Ion Dichiseanu (bun prieten al cineastului, distribuit în film într-unul din rolurile principale) povestește într-un interviu din ziarul Adevărul din 2017, o întâmplare pe cât de interesantă pe atât de veselă și deconectantă.

În rezumat, în vara lui 1965, în timp ce se aflau cu toții la Călimănești pentru filmări, marea artistă spaniolă Sarita Montiel - cu care maestrul Ion Dichiseanu avea o cunoscută și asumată relație apropiată de prietenie, aflându-se în turneu în România pentru mai multe concerte, a venit și ea la locul unde se turna filmul. Francisc Munteanu nu a scăpat ocazia de a oferi un superb buchet de flori și de a o invita în platou, ea asistând la o cascadă a lui Dichiseanu (o săritură dintr-un tren în viteză), la care exclamat entuziasmată: Mui bien! (grozav). Francisc Munteanu a încetat din viață la 13 aprilie 1993, lăsând în urmă o bogată zestre cinematografică, filmele sale bucurându-se și în prezent de un real succes

Horățiu Măndășescu



INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ

*Independența
prin Cultură*